

Проект BYMBE – "Връщане на младите майки към образованието" ("Bringing young Mothers back to Education")

No. 2017-1-AT01-KA204-035007

Пакет за ориентация BYMBE (IO4)

Версия 1 – за пилотно приложение

Информация за проекта

Заглавие на проекта	Връщане на младите майки към образованието
Абревиатура на проекта	BYMVE
Номер на проекта	No. 2017-1-AT01-KA204-035007
Оперативна програма (координатор на проекта)	Frauen im Brennpunkt Austria
Партньори на проекта	CESIE, Италия Bimec Ltd., България Social Innovation Fund, Литва Exchange House International, Ирландия Magenta Consultoría Projects S.L.U., Испания

Информация на документа

Заглавие на документа	Пакет за ориентация BYMVE
Автор на документа	Angela Pittl, Sonja, Karbon
Версия	1.1
Дата	28.5.2018

СЪДЪРЖАНИЕ

<u>1. УВОД</u>	4
<u>2. ТЕОРИТИЧНА СТРУКТУРА</u>	5
2.1 ЦЕЛИ НА ПАКЕТА ЗА ОРИЕНТАЦИЯ BYMVE	5
2.2 СТРУКТУРА НА ПАКЕТА ЗА ОРИЕНТАЦИЯ BYMVE	6
2.3 МЕТОДОЛОГИЯ НА СЕМИНАРИТЕ (УЪРКШОПОВЕТЕ)	6
2.3.1 Изграждане на екип и доверие	6
2.3.2 Професионална ориентация чрез методологията SYMFOS	7
A. Защо избрахме да работим със SYMFOS.....	7
B. Работата със символи накратко	8
C. Процесът на консултиране SYMFOS.....	11
D. Основен педагогически метод.....	12
E. SYMFOS – Метод за консултиране: Винаги минавайте през пет стъпки!	14
F. Общ преглед на различните сценарии за консултиране	15
G. Сесия за консултация	18
H. Регистриране на план за действие	20
I. Система за подкрепа от пиъри на SYMFOS	20
<u>3. МОДУЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО</u>	23
3.1. ПРЕГЛЕД НА ГРАФИКА	23
3.2. ДЕТАЙЛНО ОПИСАНИЕ НА ЧАСТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО	26
<u>4. СЕСИИ ЗА ИНДИВИДУАЛНА КОНСУЛТАЦИЯ</u>	40

1. Увод

Партньорството на BYMVE се събира в подкрепа на професионалното включване на млади хора, които нито работят, нито учат, нито се обучават (т. нар. NEETS - not in employment, education or training), и по-специално млади майки, изложени на рисък от отпадане от образователната система. Целта е повишаване на тяхната мотивация за повторно влизане и завършване на образованието или професионалното образование и обучение (ПОО), като им предоставя помощни услуги (вкл. професионална ориентация, мотивация и обучение по личностни умения) за продължаване и завършване на образованието или обучението.

Дори ако след кампанията (IO2) младите майки са осъзнали необходимостта от завършване на професионалното си образование, те ще се нуждаят от специална подкрепа, за да го осъществят – как да организират следващите стъпки и професионалната си ориентация, за да вземат правилното решение по отношение на своя професионален живот. Трябва да се организират надеждни мрежи за подпомагане, за да се гарантира, че те могат да осъществят образованието си докрай. Това не означава само организация на грижи за децата, но също и познание за изграждане на собствени мрежи за подкрепа във време на неудовлетвореност и стрес – умения, които те често не притежават, защото не се разглеждат в училище или в тяхната социална среда.

IO4 – IO6 е холистична програма, приспособена за тези специални потребности на младите майки, за да ги включи, да им даде възможност и да ги задържи мотивирани, с цел да се избегне отпадането от училище.

IO4, пакетът за ориентация BYMVE е първият от пакетите с помощни инструменти за млади майки. Неговите основни цели са:

- подобряване на социалните когнитивни умения
- подобряване на емоциите, познаването и разбирането
- по-добър самоконтрол
- по-добро планиране и решаване на когнитивни задачи
- повече мислене преди действие
- по-ефективно разрешаване на конфликти
- по-положителна атмосфера в класната стая

За постигането на тези цели проектът прилага иновативни инструменти в комбинация със семинари (уъркшопове), индивидуални обучителни сесии с ментор, сесии с

Този проект се финансира с подкрепата на Европейската комисия.
Настоящото съобщение отразява единствено мнението на автора и
Комисията не носи отговорност за информацията, която се съдържа в
него.

подкрепа от пъти, взимане на решения и планиране използването на решенията чрез метода на проекта, сесия за генериране на идеи за преодоляване на препятствия.

За професионална ориентация ние ще използваме лесно разбираеми инструменти като работа за консултиране със символи, която научихме от друг проект и е подход за сближаване с младите майки, които не се свикнали да планират. Методиката за работа със символи позволява да се изразяват и правят видими скритите проблеми, които могат да бъдат решени, както и лични мотивационни стратегии.

Въздействие: Осигуряване на холистична ориентация и подпомагане на решенията, съобразени с нуждите на младите майки; на края участниците трябва да могат да вземат решение, свързано с образованието/професията, подходящо за сегашното им положение, за да подобрят по-нататъшните си шансове за наемане на работа и изкарването на свой собствен доход.

2. Теоритична структура

2.1 Цели на пакета за ориентация BYMVE

Пакетът за ориентация BYMVE е иновативен метод за подпомагане на младите майки, които нито работят, нито учат, нито се обучават (NEET), да открият своя собствен път към образование и професия. Основава се на холистичен подход, съчетаващ групови семинари, индивидуални сесии с ментор за обучение и партньорски сесии със следното съдържание:

- професионална ориентация и консултиране
- насоки в решението за определено образование
- планиране на индивидуален професионален път
- организация на грижи за деца при необходимост

Пакетът предоставя методологии, които предлагат обучение за изграждане на групова атмосфера и група за подкрепа, от една страна, а от друга страна - да се провежда ориентация и консултиране, подходящи за целевата група, нейното ръководство в решението за определено образование и планирането на индивидуална професионална образователна пътека. Методът цели да повиши тяхната компетентност, за да се укрепи тяхното самосъзнание. Накратко, това има за цел да осигури ориентация за напредъка в кариерата и избора на образование.

Затова решихме да работим с методологията на Symfos, тъй като този метод отговаря на всички тези изисквания и в същото време насърчава активирането и приемането на съдействие при техните собствени действия.

Ето защо наръчника ще съдържа обяснения относно методологията на работата със символи – как да се прилага при обучението, организацията на грижата за деца и друг вид необходима подкрепа и как да се преодолеят стереотипите за майчинството и детската грижа, които биха могли да попречат на образованието и обучението.

2.2 Структура на пакета за ориентация BYMVE

Пакетът за ориентация BYMVE възнамерява да използва следните методи:

- семинар за подготовка и обучение,
- последван от индивидуални сесии с ментор и сесии с партньор за подкрепа,
- последвани от вземане на решения и следващо планиране как да се приложат решенията посредством метода на проекта.

Пакетът за ориентация BYMVE се състои от 20 часа практическо обучение на участниците и три сесии с индивидуални консултации. Обучението и индивидуалните сесии са с най-малко две седмици отстояние, за да се използват пространствени и повтарящи се методи на обучение и да се включват младите майки чрез персонални задачи между обучението и сесиите с индивидуални консултации.

2.3 Методология на семинарите (уъркшоповете)

2.3.1 Изграждане на екип и доверие

Първият обучителен ден се фокусира върху опознаването и дейностите за изграждане на екип, за да може групата от млади майки да се научи да оценява предимствата на изграждането на мрежа за взаимопомощ. Това ще им помогне да следват целта да завършат своето професионално обучение в рамките на следващите месеци/години. По време на упражненията те могат да срещнат други млади майки, живеещи на същото място, с деца на същата възраст или със същите интереси и хобита.

Други упражнения ще подобрят техните способности за работа в екип. Те ще ги запознаят с различни стилове на работа, ще им покажат силните страни и неща, за които трябва да внимават. Това също ще допринесе за тяхната сила като група, но и ще подобри уменията, от които ще имат нужда по-късно в професионалния си живот.

Специална част ще е отразяването на ролята им като майки и представите, които се очаква да изпълнят. Какви са идеите им за обществото, за семейството и каква роля искат да играят в собственото си семейство. Това упражнение е важно, за да им се даде индивидуална възможност и ориентация за това какъв път искат да следват в бъдеще.

Ще намерите кратко описание на всяко упражнение, неговата цел и методологическа основа в част 3 на това ръководство.

2.3.2 Професионална ориентация чрез методологията SYMFOS

a. Защо избрахме да работим със SymfoS

SymfoS – проектът „Символите за Успех“ насърчава иновативния метод за образование и кариерно ориентиране, насочен към младите хора в неравностойно положение въз основа на набор от символи. Много често традиционните методи за консултиране са насочени към младите хора, които имат напреднали умения за писане и четене, интегрирани са в националната рамка за образование и професионално обучение и вече са подкрепени от силна социална система. Тези видове интервенции могат да бъдат неефективни при младите хора, които поради различни причини и пречки в средата си срещат затруднения при изразяването с думи за тяхното положение, нужди и цели за бъдещето. Работата със символите е възможност за тях да използват универсален език, за да го направят и **най-вече да открият собствените си нужди и желания**.

Какви са целите на SymfoS? От една страна, SymfoS има за цел да подкрепи младите хора, които срещат трудности при намирането на собствен път в образователната система и пазара на труда, да определят своите собствени цели за бъдещето си. От друга страна, той цели да осигури образователни насоки и холистичен метод за професионални оператори, който подобрява цялостното качество на консултирането. SymfoS има за цел по-специално да насьрчи ангажираността и самостоятелността на младите хора и да повиши успеха чрез преодоляване съпротивата и отдръпването, като взема решения за собствените им решения, считайки младите майки за експерти в собствения им живот. В този смисъл SymfoS е не само обучителният метод, който осигурява някои упражнения, но и в същото време предоставя ориентация, възможност и развитие на самоувереността.

Освен това системата за подкрепа от пиъри (Peer Buddy System) прави пълноценно използването на ресурсите от партньорската група. Подкрепата от връстниците и от социалната мрежа е поне толкова важна, колкото и професионалната ориентация. Започвайки от подкрепящата група, която ще бъде съставена в сесия за консултиране, като бъде номинирана и обучена като "приятели", за да подкрепят своите колеги в предизвикателните им приключения за намиране на тяхното подходящо място в образователната система. А в случая на проекта BYMVE подходът "Peer Buddy" ще укрепи груповото усещане на младите майки и ще ги подкрепя през целия период на обучение. Той прави видими често срещани разногласия и свързани с тях проблеми и

ги вдъхновява да си помагат взаимно от самото начало на пакетите за подкрепа, като IO4-IO6 ще насърчи подхода.

За BYMVE ще използваме два от сценариите за консултиране SymfoS:

- Основният инструмент за изясняване е като "вход" в нашата работа. Това дава кратка история на случаите, за да бъде ясно, че методът е подходящ за клиента;
- "Пътната карта за живота" или "Планиране на пътната карта" за работа върху личните компетенции и ресурси

Тези инструменти ще помогнат да се идентифицират скритите ресурси и потенциал на младите майки, да се постигне яснота относно целите им и да се планират конкретни следващи стъпки в образованието.

Така създаденият план за действие ще им помогне да прехвърлят резултатите от консултирането (например избора на кариера) в истинския живот. Ето защо ще създадем индивидуални пътеки с всяка от младите майки, където ще определим конкретна "Пътна карта", с която ще изпълнят следващите стъпки и ресурсите за необходимата подкрепа.

Тези лични карти ще бъдат обсъдени и обработени в лични сценарии за консултация.
(вж. 3.3 методологическо обяснение за отделните сесии)

b. Работата със символи накратко

„Светът е гора от знаци и те трябва да бъдат интерпретирани“ (Умберто Еко)

С помощта на символите можем да предоставим на хората допълнителен език, когато те не могат да намерят правилните думи. В този контекст символите работят подобно на преводач. Освен това те пренасят информация, която човек не може или не иска да споделя.

Какъв е смисълът на символите във връзка с консултантската работа? Според индивидуалния опит символът може да има много, ако не и безкрайно много значения, и е свързан с множество чувства в зависимост от смисъла. От гледна точка на взаимодействието между значения и чувства няма идентични значения, съответстващи на символа.

Доналд Санднер описва символа, както следва: "Символът е нещо, което може да предаде концепция. Това може да бъде дума, математическа формула, акт, жест, ритуал, мечта, произведение на изкуството, всичко, което може да транспортира представата за езиково-рационална, въображаемо-интуитивна или емоционално-оценителна природа. Ключът е ефективен трансфер от самия символ. Концепцията е

значението на символа." В своята дефиниция Доналд Санднер се позовава на обширната и важна работа на Сузане К. Лангер, озаглавена "Философия в нов ключ - изследване в символизма на разума, ритуала и изкуството". В тази публикация има глава, озаглавена "Логиката на знаците и символите", която е особено свързана с нашата работа.

Накратко, работата със символи е предназначена за това, човек да достигне до себе си. Основната цел не е постигането на нещо.

Освен това, работата със символи винаги е свързана с "хващане" на нещо, в двете значения на думата. Това е съществената и фундаментална разлика в сравнение с други гледни точки.

Работата със символи означава да направиш нещо. Винаги съм това, което правя. Правя това, което съм.

Всеки предмет може да се използва като символ. Предметите се избират от човек, който работи със символи; изборът е свързан с история или с едно или повече чувства. По този начин ние сме в състояние да се доближим до запитването и да получим бързо разбиране.

Това е причината предмети, неща, обекти да играят централна роля в работата със символи.

Символите имат благоприятно положение, когато има ситуации, които са трудни или невъзможни да бъдат описани чрез други средства за комуникация като жестове и мимики.

Един от основните интереси на работата със символи е да се разбере как хората могат да действат автономно още от самото начало и как процесите, включително решенията и промените, могат да бъдат ускорени или съкратени. Това също така се отнася за процесите и дейностите, които се провеждат по време на курса на обучение. Участниците го наричат "бързо постигане на целта".

Ако някой е до шия във вълните, то по-добре да не навежда главата си.

В реална ситуация това става учудващо бързо. Има фактори, които възпрепятстват участниците да станат емоционално претоварени в такива ситуации.

Единичните работни стъпки са най-успешни, ако определени умения могат да бъдат открити и изпитани на ранен етап.

Уменията и силите (ресурсите) се вземат под внимание по същия начин като разбирането на проблем и определянето на ясни цели.

Работата със символи непрекъснато изиска практическото и отговорно ползване на тези елементи.

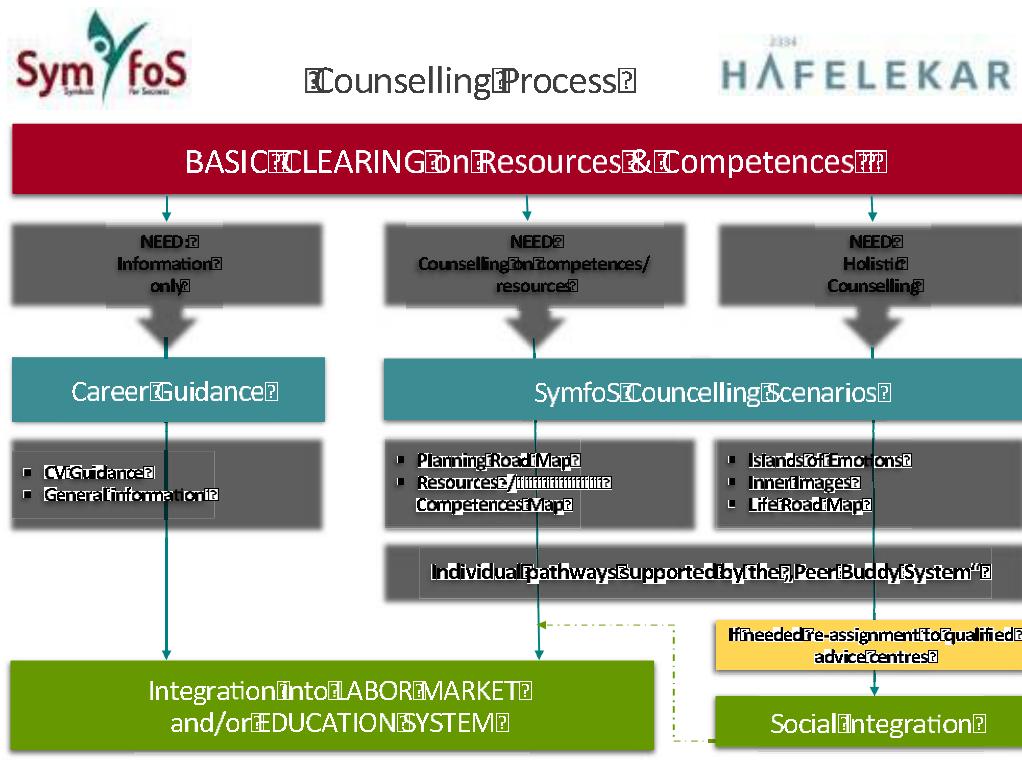
Всички интервенции и творчески средства са създадени чрез практическа работа. Това са инструментите, които буквально могат да бъдат „хванати“ от участниците.

Материалите са подходящи за всякакви настройки и за употреба от хора на всички възрасти. Те могат да бъдат използвани за амнезия, диагностика, като терапевтична интервенция и наблюдение, екипна подкрепа/коучинг, консултация, обучение и профилактика.

Това въведение в работата със символи произлиза от работния лист “Grundlagen für die Arbeit mit Symbolen” („Основи на работата със символи“), написан от Уилфрид Шнайдер през 2012 г.

Материалите и интервенциите, използвани в SymfoS-методологията са основани на неговия метод за „психологическа работа със символи“ (“Psychologische Symbolarbeit”).

с. Процесът на консултиране SymfoS

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Фигура 1: SymfoS – процес на консултиране

Процесът на консултиране SymfoS е главно основан на следните видове инструменти за консултиране:

-)1 Базово изясняване
-)2 Вариации на SymfoS – сценарии за консултиране
-)3 Индивидуални пътеки, подкрепени от системата за подкрепа от пиъри

Процесът на консултиране започва с базово изясняване, което помага за разпознаването на подходящите младежи за работа със символи. Ще ги разделим в три групи:

- Младите хора, които само се нуждаят от информация, ще бъдат осигурени със CV- обучение и редовни инструменти за търсене на работа като бази данни и т.н.
- Младите хора с нужда от консултиране в сферата на ресурсите и способностите ще бъдат подпомогнати от символни сценарии, наречени “Планиране на пътна карта” и “Карта на пътя на живота”.

- За всички останали, които имат нужда от допълнителна помощ по различни въпроси, ние ще работим с целия набор от инструменти на SymfoS. "Изследване на вътрешните изображения", "Изследване на острова на емоциите".

Символните сценарии за консултиране ще бъдат избрани съобразно специфичните нужди и цели на нашите млади майки. За да се осигури успешен трансфер на обучение, резултатите от процеса на консултиране (например кандидатура за работа, избор на гимназия и т.н.) ще бъдат определени в "Пътната карта". Това позволява на младите майки да постигат целите си по-лесно и по структуриран начин.

И накрая, разработихме и системата за подкрепа от пиъри, която предоставя подкрепа при трудностите при пренасянето на обучението в ежедневния живот, особено, за да подкрепим образователния/обучителния период и да избегнем отпадането.

d. Основен педагогически метод

Основният педагогически подход на треньора е от решаващо значение за успешното внедряване на символните работни сесии. Описанието на този подход ще намерите в началото на брошурата.

Основен систематичен подход в педагогиката за развитие

SymfoS поема вярата в способностите на клиента за развитие и има за цел да подсили личните страни на клиента. Развитието е възможно във всяка ситуация, а младите майки са способни да поемат отговорност за собственото си развитие.

Системно ориентираните съветници поемат автономията на лицето, търсещо помощ и съвети, и разглеждат този човек като "самостоятелен". Уникалният опит на индивида се разбира като субективно обработване на неговата лична история и емоционален и когнитивен опит в отношенията. В областта на терапията и консултирането системната практика е ориентирана към загрижеността на клиента и се освобождава от патологизиране и установяване на нормативни цели. В рамките на социално-педагогическите процедури, ориентирани към грижата, системната практика се свързва с ресурсите на отделния индивид, за да се постигнат етично оправдани условия.

(<https://systemische-gesellschaft.de/systemischer-ansatz/was-ist-systemisch/>)

Основна нагласа, отворена и клиентски ориентирана

По време на целия процес на консултиране младите хора решават какво ще е съдържанието на съвместната работа. Те определят темите заедно с целите и темпото на работа, като имат подкрепата на техния съветник и пиърите.

Треньорите рискуват да критикуват, категоризират и да се провалят в слушането и възприемането с отворено съзнание. Това води до фокусирането им върху техните собствени проблеми, хипотези, ценностна система или цели и налагането на собствените им виждания върху младите майки. Поради това е отделено конкретно време от консултацията за изразяване на собствените им теории, идеи и предложения. Клиентът се вслушва в тях и може да реши кои да вземе под внимание. Той запазва отговорността за съдържанието на консултацията.

Основна нагласа, приемаща и признателна

На първо и най-важно място младите хора трябва да бъдат приети и ценени за това, което са – с техните собствени истории и с личния им произход, отличителните черти на техния характер, уменията, силните и слабите им страни. Това първаначално би могло да звучи банално или просто, но в действителност се оказва невероятно предизвикателство, когато е приложено на практика. В допълнение към аспектите за приемане и подкрепа от голямо значение са и насырчаването, стимулирането на независимост и поемането на отговорност. Целата на консултациите не е да облекчи трудностите на младите хора или да улесни живота им, а да им даде тласък да вземат нужните решения за себе си. На моменти, младите майки имат навика да избягват да поемат отговорност за действията си. Те се опитват да накарат съветника или групата да свършат цялата работа вместо тях. В подобни случаи е от изключителна важност топката да бъде върната в двора на клиента, което да го мотивира да работи. Въпроси, отнасящи се за средствата или за решението, както и такива, които са неприятни, провокиращи или конфронтации, биха могли да бъдат полезни в конкретната ситуация.

Когато млад човек наруши правилата, прояви антисоциално държание или такова, което би го възпрепятствало да постигне целите си, той трябва да продължи да бъде ценен, но държанието му трябва да бъде поставено под въпрос. На човека трябва да бъдат представени съществуващите вече съгласия, правила, както и опциите за други и последиците от неговото поведение. Тази техника е част от подход, който цени клиента и се отнася сериозно с него.

Основна нагласа, ориентирана към ресурси и решения

Една от основните цели на SymfoS е да помогне на младите хора да открият (или преоткрият) своите възможности и способности и да ги развият. SymfoS започва с тяхната лична компетентност и отличителните белези на характера им и включва социални, материални и инфраструктурни ресурси. Социалните ресурси включват хора от семейството на клиента, приятели и познати, както и хора от училището, работата и социалната среда; инфраструктурните ресурси включват хора, институции, асоциации и публични пространства от тяхната жизнена среда.

Основното предположение е, че всяко поведение има смисъл и се разглежда като благоприятно от лицето, което го проявава. Важно е да продължим да ценим лицето дори и в случаи на предполагаемо неразбираемо или „негативно“ поведение. Съветникът трябва да обърне внимание на ползата от този тип поведение, да го идентифицира и да насърчи употребата на всякакви ресурси.

Работата на съветника със символите предимно се фокусира върху решенията, а не върху проблемите на младите хора. Биографичното проучване служи за формирането на история на случая и акцентира върху ресурсите, изброени по-горе, които са полезни при определянето и постигането на целите.

e. SymfoS – Метод за Консултиране: Винаги минавайте през пет Съпки!

В рамките на около 10-15 минути време и без наблюдатели младият човек създава/построява сам "Базово Изясняване" или друг SymfoS-Консултантски сценарий ("Пътека от ресурси/компетентност", "Плануване на пътека", "Изследване на вътрешните изображения", "Изследване на острова на емоциите").

Когато тя приключи, всеки сяда около младата жена и нейния модел.

1. Презентация

Младата жена:

Тя представя заглавието/ темата на нейната презентация.

Тя говори за това, което е изложила.

Младата жена винаги обявява за кой символ говори. (например "тази ръка означава...")

Групата (ако групата е твърде голяма, ще бъдат избрани трима души):

Всички слушат внимателно казаното.

Те са наясно с присъствието на младата жена.

Докато тя говори, групата наблюдава нейните жестове, мимики, поза, дишане, тона на гласа ѝ. Дали тя показва емоция, докосва ли символ, кой точно?

2. Фактически въпроси

Групата:

Групата (или избраните четирима души) задава фактически въпроси.

Тези въпроси се отнасят само до символите, до "това, което е видимо". Не се задават въпроси от вида - "зашо" или "как така". Това не е въпрос на лична интерпретация, а само и единствено на разбиране.

Младата жена:

Тя отговоря на фактическите въпроси.

3. Възприемане

Групата:

Групата се обръща директно към младата жена.

Te описват всичко, което са възприели, и всичко, което са наблюдавали, докато им е била разказвана историята. Ако някойолови емоция, той или тя трябва да е в състояние да обясни как е била възприета. (Мимики, жестове, тон на гласа и т.н.)

Младата жена:

Слуша внимателно.

4. Интерпретация

Групата:

Групата говори за младата жена.

Те мислят на глас, задавайки въпроси от рода на "Какъв е проблемът?", "Какво трябва да бъде различно?", "Какво биха желали да решат/разберат/направят?", "Къде биха се натъкнали на трудности? Къде не биха се натъкнали на трудности?"

Младата жена: Тя слуша внимателно и засега не отговаря.

5. Споразумение за действия

Когато групата приключи с "мисленето на глас", младата жена започва да излага мислите си за съображенията на групата. Какво е вярно? Какво не е вярно? За какво не са сигурни? Има ли съмнения?

Кое от чутото ѝ е харесало? Кое от чутото не ѝ е харесало?

Кое от нещата, които казва, е от особено значение? От къде би желала да започне?

f. Общ преглед на различните сценарии за консултиране

Базово изясняване

Базовото изясняване на SymfoS е създадено, за да осигури на социалните работници бърз метод за преценяване на нуждите на младите хора, които срещат. Към края на преценяването социалните работници ще вземат решение, със съгласието на младия човек, също така ще определят какво е нивото на нужда на клиента и дали използването на символи може да се приложи в неговия случай.

Фигура 1: Базово изясняване

Методология:

Фигура 2: Работна повърхност за Базово Изясняване

Работната повърхност има структурата на атом, като в центъра откриваме целта, а около нея са съответните аспекти от живота на младия човек.

I.) Отправна точка: Поставяне на цел

Младият човек разкрива своята цел пред социалния работник, избира символ за целта си и го поставя в центъра на листа. В някои случаи ще се наложи социалният работник и клиентът да уточнят каква точно е целта или да я перефразират, ако бъде сметнато, че е твърде неясна или неприемлива.

II.) Избиране на символ за всеки аспект

Докато младият човек се занимава със страницата си, той избира символи, които според него представлят всички части от страницата, свързани с неговия собствен живот. В някои случаи, младите майки може да оставят някои части непопълнени (без символ), което също носи определена информация.

Фигура 3: Символи, избрани за всеки аспект

III.) Оценяване на ситуацията във всяка част

За да бъде оценена всяка част, младият човек бива поканен от социалния работник да даде собствена оценка на ситуацията във всяка част от страницата си. За да визуализира това, за което говори, младият човек взима решението да постави пътека между всеки символ и целта; тази пътека може да бъде твърда земя, твърд лед или тънък лед.

Твърда земя; Чувствам се много стабилен и в безопасност тук

Твърд лед; Чувствам се горе-долу стабилен и в безопасност, но леко разклатен

Тънък лед; Много съм разклатен и ледът може да се пропука всеки момент.

Фигура 4: Уреди за оценяване

Фигура 5: Символи и оценяване на пътеките върху работната повърхност

Пътеки: Пътека на Ресурси / Компетентност и Плануване на пътека

Всеки път е подходящ за поглед назад, за определяне на текущата позиция (например "Пътека на Ресурси/Компетентност") и за предварителен преглед ("Плануване на пътека"), винаги свързани с целта и основната идея. Препоръчително е да се реши дали ще работите върху краткотрайни, среднодълги или дългосрочни цели. **Предимството на SymfoS е, че е много гъвкав и Вие като треньор можете да го адаптирате към специфичните нужди на клиента.** Можем да го сравним с кутия с инструменти, в зависимост от проблема, който трябва да решите, можете да изберете подходящия инструмент за ситуацията. Ако се нуждаете от отвертка, вземете това, ако се нуждаете от чук, там има друг инструмент.

Дори планирането на пътна карта предлага различни опции, можете да направите план на ден, седмица, месец или няколко месеца с картите, в зависимост от нуждите на клиента. Планирането на карта на пътя е особено подходящ подход, ако клиентът се съмнява във възможността да комбинира обучението със семейните си задължения. Или ако Вие като съветник желате клиентът да бъде наясно с всички

Този проект се финансира с подкрепата на Европейската комисия. Настоящото съобщение отразява единствено мнението на автора и Комисията не носи отговорност за информацията, която се съдържа в него.

части от бъдещия план. Така Вие ще можете да се уверите, че това е възможно, и клиентът може да вземе нужните превантивни и съпътстващи мерки навреме, дори преди да могат да възникнат проблеми, които не са били предвидени.

За бъдещи програми годишните карти могат да бъдат трансформирани и в месечни, седмични, дневни и дори часови карти. Това позволява гъвкавост на планирането и на преориентирането.

Работна повърхност

Участниците и треньорите трябва да работят на пода, ако е възможно.

Фигура 6: Пътека на Ресурси / Компетентност и Плануване на пътека

g. Сесия за консултация

1. Презентация

Клиентът представя заглавието/ темата на своята презентация.

Той говори за това, което е изложил. Клиентът винаги обявява за кой символ говори. (например "тази ръка означава...")

Социалният работник слуша внимателно казаното. Той е наясно с присъствието на младата жена.

Докато той говори, социалният работник наблюдава неговите жестове, мимики, поза, дишане, тона на гласа му. Дали той показва емоция, докосва ли символ, кой точно?

2. Фактически въпроси

Социалният работник задава фактически въпроси. Тези въпроси се отнасят само до символите, до "това, което е видимо". Не се задават въпроси от вида - "защо" или "как така". Това не е е въпрос на лична интерпретация, а само и единствено на разбиране. Клиентът отговоря на фактическите въпроси.

3. Възприемане

Социалният работник се обръща директно към клиента. Той описва всичко, което е възприел, и всичко, което е наблюдавал, докато му е била разказвана историята. Ако е доволил емоция, трябва да е в състояние да обясни как е била възприета. (Мимики, жестове, тон на гласа и т.н.)

Клиентът слуша внимателно.

4. Интерпретация

Социалният работник говори за клиента. Той мисли на глас, задавайки въпроси от рода на "Какъв е проблемът?", "Какво трябва да бъде различно?", "Какво би желал да реши/разбере/направи?", "Къде би се натъкнал на трудности? Къде не би се натъкнал на трудности?"

Клиентът слуша внимателно и за сега не отваря.

5. Споразумение за действия

Когато социалният работник приключи с "мисленето на глас", клиентът започва да излага мислите си за съображенията на социалния работник.

Какво е вярно от тяхната гледна точка? Какво не е вярно? За какво не са сигурни? Къде има някакви съмнения?

Кое от казаното му е харесало? Кое от казаното не му е харесало?

Кое от нещата, които казва, е от особено значение? От къде биха желали да започнат?

Тази фаза води до дискусия между клиента и социалния работник във връзка с нужната подкрепа и бъдещите стъпки, които клиентът ще предприеме, за да постигне целите си. Накрая клиентът трябва да бъде готов да съдейства за действията, за които са достигнали до съгласие.

h. Регистриране на план за действие

Социалният работник може да влияе върху решението за действие чрез плана за действие. Клиентът и социалният работник преглеждат заедно какви са силните страни или пречките на всяка част във връзка с крайната им цел и след това създават пълен план за действие, базиран на гореспоменатото.

Планът за действие позволява на клиента и на социалния работник да преценят точно какво ниво на намеса ще е необходимо след оценката на Базовото изясняване. Като разчита на своя професионален стаж, социалният работник може да прегледа плана за действие и да установи кои категории на подкрепа са нужни на клиента, за да продължи напред; информация, насоки или цялостна подкрепа. Шаблон на плана за действие е налице заедно с този документ.

Моделът на Базовото изясняване може да се извършва на индивидуални сесии или в групова обстановка. Груповата обстановка позволява допълнителни интерпретации и също така обратна връзка от всички членове на групата за клиента. Това би могло да бъде просветляващо за някои млади майки и да им предостави допълнителна подкрепа. Други млади майки обаче биха сметнали това за неудобно и за тях са по-подходящи индивидуалните сесии. Социалният работник трябва да използва своята експертиза, за да реши коя обстановка приляга най-добре на конкретния клиент.

i. Система за подкрепа от пиъри на SymfoS

Методологията на системата за подкрепа от пиъри, развита в рамките на проекта SymfoS, се стреми да използва силната подкрепа, която идва от отношенията в групата, за да засили връзката между заетостта и пътеката на обучението за младите хора. Във всеки един момент от живота пиърите имат способността да осигурят подкрепа, която хората извън вътрешния Ви кръг не биха били в състояние да предложат. Пиърите предоставят връзки към други мрежи на комуникация и общества за подкрепа, до които много професионалисти често нямат достъп. Този тип на неформално създаване на контакти може да служи като допълнение към професионалните услуги за насоки, до които имат достъп младите хора, и това ще доведе до създаване на изключително задълбочен метод за изграждане на мрежа от професионални контакти.

Системата за подкрепа от пиъри на SymfoS включва елементи на групово и индивидуално обучение, изградени като програма от сценарии за консултация; "Базово изясняване", "Плануване на пътна карта", "Карта на пътя на живота", "Проучване на острова на емоциите" и "Изследване на вътрешните изображения". Всяка група от пиъри изиска доверие и откритост, за да е възможно да се подкрепят взаимно. Системата за подкрепа на SymfoS е изградена по такъв начин, че се проявява

едва когато младите хора са били напътствани през пълната програма на SymfoS като група. Времето, което са прекарали заедно, ще позволи на групата да се сплоти и по този начин ще започнат да разчитат един на друг, което е необходимо за надеждната подкрепа от пиъри.

Системата за подкрепа от пиъри се стреми да осигури подкрепа на членовете на групата, за да могат да завършат плановете си за действие, отнасящи се до тяхното обучение или наемане на работа, развити чрез модела на SymfoS. Методологията е развила практическа стъпка в процеса за даване на насоки, която използва по-цялостен метод за подкрепа от пиъри в духа на SymfoS. Елементите на най-добрите практики, които улесняват това, са описани по-долу:

- **Групата трябва да бъде обединена от общи характеристики:** Системата за подкрепа от пиъри позволява на редица млади хора от различен произход и с различен опит да се обединят, за да се подкрепят взаимно в постигането на личните си цели. В действителност успехът на много групи разчита именно на това тяхно разнообразие, тъй като младите хора имат възможността да се информират за различните преживявания на техните пиъри. Въпреки това, за да е възможно групата да се съгласува по някакъв начин, трябва да бъде избрана обща тема, върху която да се фокусират пиърите – например очаквания за заетостта. Това ще даде възможност на пиърите да се фокусират, докато в същото време ще създаде безопасни граници за очакваната подкрепа между пиърите.
- **Подкрепа от социален работник винаги трябва да бъде лесно достъпна:** Въпреки че младите хора са отлична взаимна подкрепа благодарение на системата за подкрепа от пиъри, трябва да се отбележи, че в специфични ситуации подкрепата от професионалист също би могла да бъде нужна. Трябва да бъдат установени насоки в рамките на групата от пиъри, свързани с наличността на социален работник, който ще може да подкрепя тяхното взаимно общуване, но също така и ще бъде лице, към което те ще могат да се обръщат при нужда – например, ако възникне проблем или потенциална опасност.
- **Групов контакт:** трябва да бъде създаден групов договор в рамките на групата от пиъри, за да бъдат гарантирани поверителност и взаимно уважение. Това също така ще подтикне младите хора да поемат отговорност за своето лично преживяване. Този процес трябва да даде възможност на младите хора да се включат, като изразят какво биха желали да постигнат от този процес, и също

така да установят граници и структури за безопасност. Социалният работник винаги трябва да бъде на разположение, за да се увери, че това е подходящо и възможно за постигане.

- **Изграждане на мрежа от контакти:** ключов елемент от подкрепата от пиъри е даването на възможността на младите хора да разширят своята социална мрежа от контакти чрез общуване с разнородна група от пиъри. Трябва да бъде оказано съдействие на младите хора да срещнат възможно най-много хора чрез този процес за да разширят мрежата от контакти. Това може да бъде осъществено чрез групова работа или смяна на партньорите. Също така могат да бъдат използвани и други методи, които организациите сметнат за приложими за целите. Важно е да бъде осигурено място, където младите хора ще могат да размишляват над това и където да документират наученото.
- **Изграждане на мотивация и увереност:** едно от основните предимства на системата за подкрепа то пиъри е възможността на пиърите се насырчават взаимно да бъдат уверени и мотивирани. Трябва да бъде оказано съдействие на пиърите, което да ги улесни да се срещат и да споделят заедно своите позитивни преживявания. Това общуване ще позволи на пиърите да наблюдават как техните другари постигат целите си и това ще повиши личната им увереност, че е напълно възможно те самите да постигнат подобни цели. Пиърите могат да се подкрепят взаимно и това ще създаде позитивна атмосфера на мотивация, която да ги води към целите им.
- **Размисъл по обучението:** трябва да бъде оказано съдействие на групите от пиъри, което да ги улесни да размишляват върху наученото по време на процеса за подкрепа от пиъри, използван от организацията. Това може да бъде осъществено чрез обратна връзка от страна на групата или сесии за размисъл. Друг възможен начин е чрез водене на дневник за обучението. Даването на свобода на младите хора при обсъждането на това как биха желали да документират наученото от системата за подкрепа от пиъри по време на развитието на груповия договор ще даде възможност на младите хора да се чувстват по-обвързани с процеса.
- **Младите хора трябва да поемат възможно най-много контрол над групата:** ключово е да се запомни, че този процес трябва да бъде воден от младите. Социалният работник има ролята да напътства младите хора през процеса, но през цялото време трябва да бъде второстепенна роля в рамките на взаимодействието. Младите хора трябва да бъдат насырчавани да поемат възможно най-много отговорност за процеса, защото този ангажимент е в

основата на обучението и разширяването на социалните връзки измежду пиърите.

3. Модули на обучението

3.1. Преглед на графика

Ден I – Създаване на BYMBE Група 7 части , 50 минути – 9:00 – 17:00

Номер.	Продължителност	Тема	Име на упражнението/Метод
1	20 минути	Добре дошли, Ориентация	BYMBE Добре дошли
2	20 минути	Представяне на участниците	Изберете символ
3	40 минути	Запознаване с групата	Социограма на пет нива
4	20 минути	Обратна връзка за положителните впечатления	Душ от положителни впечатления
5	60 минути	Да се опознаят помежду си в групата Ученето като групов динамичен процес Как да подходим с проблема Кой коя роля поема Да се обърне внимание на силните им страни	Летящото яйце
6	15 минути	Да се изпълнят с енергия след обедната почивка и да се научат как да работят в екип	Упражнение с килим
7	60 минути	Разсъждаване над стереотипите, образа и ролята на майката в нашето общество и собствените желания	Да бъдеш майка

8	60 минути	Да научат повече за действителните ситуации и да се поучат една от друга как да се справят с тях	Предизвикателства & Възможности като млада майка
9	35 минути	Чрез създаване на мото на групата участниците имат какво да запомнят и какво да ги държи по време на проекта	BYMBE Групов мото
10	20 минути	Разсъждаване над деня	Моят символ в края на деня

Ден 2 – Професионална ориентация на BYMBE Група 7 Части – 9:00 – 17:00

Номер.	Продължителност	Тема	Име на упражнението/Метод
11	20 минути	Добре дошли във втория ден, Ориентация	BYMBE Проверка
12	30 минути	Участниците получат кратък преглед на работата със символи и как работи	Въведение в методологията на SymfoS
13	45 минути	Първа сесия на SymfoS с един участник като клиент и трима като наблюдатели	Компетентност "Пътна карта" или "Базово изясняване" в зависимост от участника
13	45 минути	Втора сесия на SymfoS с един участник като клиент и трима като наблюдатели	Компетентност "Пътна карта" или "Базово изясняване" в зависимост от участника
13	45 минути	Трета сесия на SymfoS с един участник като клиент и трима като наблюдатели на процеса	Компетентност "Пътна карта" или "Базово изясняване" в зависимост от участника
14	15 минути	Дейност след обедната почивка	Зип-Зап
13	45 минути	Четвърта сесия на SymfoS с един участник като клиент и трима като наблюдатели на процеса	Компетентност "Пътна карта" или "Базово изясняване" в зависимост от участника

13	45 минути	Пета сесия на SymfoS с един участник като клиент и трима като наблюдатели на процеса	Компетентност "Пътна карта" или "Базово изясняване" в зависимост от участника
13	45 минути	Шеста сесия на SymfoS с един участник като клиент и трима като наблюдатели на процеса	Компетентност "Пътна карта" или "Базово изясняване" в зависимост от участника
15	15 минути	Резултати от деня – съгласия – следващи стъпки	Денят накратко

Ден 3 – Професионална ориентация / Поставяне на цел на BYMVE Група 7 части , 50 минути – 9:00 – 17:00

Номер	Продължителност	Тема	Име на упражнението/Метод
16	20 минути	Добре дошли в третия ден, Ориентация, график Отворени въпроси	BYMVE Дневник на обучението
17	60 минути	Увеличаване на възможностите на всяка жена в групата	Туристически поход
18	30 минути	1-во Плануване на следващи стъпки след ориентацията от втория ден	Планиране на пътна карта
18	30 минути	2-ро Плануване на следващи стъпки след ориентацията от втория ден	Планиране на пътна карта
18	30 минути	2-ро Плануване на следващи стъпки след ориентацията от втория ден	Планиране на пътна карта
19	15 минути	Загрявка и групова подкупа	Игра на ледени късове

18	30 минути	3-то Плануване на следващи стъпки след ориентацията от втория ден	Планиране на пътна карта
18	30 минути	4-то Плануване на следващи стъпки след ориентацията от втория ден	Планиране на пътна карта
18	30 минути	5-то Плануване на следващи стъпки след ориентацията от втория ден	Планиране на пътна карта
18	30 минути	6-то Плануване на следващи стъпки след ориентацията от втория ден	Планиране на пътна карта
20	45 минути	Довиждане (за IO4 групово обучение) и с очакване за индивидуални сесии за консултация	BYMBE На добър час

3.3. Детайлно описание на частите от обучението

Номер:	1
Име на упражнението	BYMBE Добре дошли
Специфични цели	Добре дошли в обучението Представяне на информация за структурата на обучението и график
Продължителност	20 минути
Материали/ Пространство	Материали: Флипчарт 1: Добре дошли Флипчарт 2: Дневен ред Обстановка: Удобна стая, без маси, столовете са в кръг,
Брой на участниците	Всички
Описание	Приветстване на участниците, даване на обобщен преглед на деня, предоставяне на информация, свързана с организацията, ако е нужна

Методологически съвет	Накарайте ги да се чувстват удобно
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер:	2
Име на упражнението	Изберете символ
Специфични цели	Участниците трябва да се представят едни на други накратко
Продължителност	20 минути
Материали/ Пространство	Поставете различни видове символи на пода в центъра на стаята
Брой на участниците	Всички
Описание	Участниците избират символ и се представят чрез него, обяснявайки защо са го избрали
Методологически съвет	Използвайте символи от работата със символите. Това упражнение служи за запознаване с работата със символите, която е от по-късната част на обучението. В същото време служи и за стопяване на ледовете, тъй като позволява общуване чрез символите и участниците могат да говорят за това, което искат да представят.
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер:	3
Име на упражнението	Социограма на пет нива
Специфични цели	Опознайте групата и им покажете техните прилики, но също така и техните разлики по забавен и игрив начин
Продължителност	40 минути
Материали/ Пространство	Подгответе карта на държавата и стикери
Брой на участниците	всички
Описание	Социограма на пет нива:

	<p>1. Къде живеете – дайте им да поставят стикер върху картата с тяхното име на мястото, където живеят</p> <p>2. Име и възраст на детето/децата – дайте им да добавят името на тяхното дете и възрастта върху стикера</p> <p>3. Любим цвят – нека хората, които изберат един и същ цвят, да застанат заедно</p> <p>4. Любими хоби – нека се разходят и да разпитат кой има подобно на тяхното хоби</p> <p>5. Любима музика – нека пробват да познаят каква музика харесва другия човек – след това да отговорят</p>
Методологически съвет	<p>1. Като знаят къде живеят, ще могат да определят кой е до тях</p> <p>2. Поставянето на името и възрастта на детето показва, че са от един отбор, и им помага да определят чии деца са на същата възраст</p> <p>3. Задаването на кратки въпроси за личните интереси помага за загрявка и изгражда по-малки групи</p> <p>4. Ако искат да получат отговори на въпросите си, те трябва да се разходят и да общуват помежду си</p> <p>5. Това изисква от тях да предположат нещо за другите и после да проверят дали тяхното предположение е вярно или не. Така те започват все повече да се обвързват</p>
Вариации	Може да задавате и други въпроси, ако Ви се струват по-подходящи
Специфични за държавата адаптации	-

Номер:	4
Име на упражнението	Душ от положителни впечатления
Специфични цели	Започнете да се опознавате с обсъждане на първите положителни впечатления
Продължителност	20 минути
Материали/ Пространство	Достатъчно място в стаята, за да може човек да се движи свободно
Брой на участниците	всички
Описание	Нека се изправят и им покажете флипчарта. Задача: Разходете се из стаята и намерете друг човек (винаги двама) и първоначално просто гледайте човека (очният контакт е от изключителна важност в началото), тогава те казват тяхното първо позитивно впечатление един на друг (най-добре би било да назоват три неща, които те намират за добри качества у другия човек, например. „Когато те погледна, ми създаваш впечатлението, че си изключително полезен“)

	днес, защото изглеждаш забавен, казваш това, което мислиш, имаш красива усмивка ....). Няма нужда да мислите твърде много, просто първото Ви впечатление. Важно е Вие като треньор също да участвате в тази дейност, така че да можете да установите контакт с участниците. Когато двама човека приключат, сменят партньора си, така че накрая всеки да е извършил упражнението с всеки в групата.
Методологически съвет	Направете кратък размисъл след упражнението над това как са се чувствали по време на упражнението
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер:	5
Име на упражнението	Летящото яйце
Специфични цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да се опознаят хората в групата • Обучението като груповодинамичен процес • Как да се обединят пред проблема • Кой коя роля поема? Направете силните страни видими
Продължителност	60 минути
Материали/ Пространство	<p>Всяка група получава: 1 сухово яйце, 1 сезал, 10 листа хартия, 1 лепило.</p> <p>Трябва да имате достъп до балкон или безопасна постройка, от където да можете да хвърлите яйцето.</p>
Брой на участниците	Всички, разделени в групата на 2-3 подгрупи и в допълнение с двама наблюдатели
Описание	<p>Всяка група трябва да опакова яйцето по такъв начин, че то да е все още сухово, когато бъде хвърлено от първия етаж на сградата, което означава, че групата трябва да бъде креативна и да намери опаковка, с помощта на която яйцето няма да се счупи.</p> <p>Наблюдателите имат задачата да следят внимателно как върви груповата динамика, кой поема лидерската роля, кой помага и т.н.,...</p> <p>Един човек от всяка група отива до прозореца на първия етаж на сградата и хвърля яйцето на земята. Останалата част от групата чака долу. Най-накрая пакетът ще бъде разопакован и ще бъде проверено дали яйцето е оцеляло.</p> <p>Наблюдателите дават на групата конструктивна обратна връзка (кой какви силни страни е проявил при решаването на проблема)</p>
Методологически	Инструкции: 15 мин. Упражнение: 30 мин.

съвет	Последна проверка: 5 мин. Обратна връзка от наблюдателите: 10 мин.
Вариации	Ако нямate възможност да пуснете яйцето да падне, можете да ги накарате да направят постройка на определена височина върху маса, която накрая трябва да е в състояние да издържи определена тежест – или сурово яйце или нещо различно; важната част е наблюдението на техния стил на сътрудничество и решенията.
Специфични за държавата адаптации	-

Номер:	6
Име на упражнението	Упражнение с килим
Специфични цели	Да се изпълнят с енергия след обедната почивка и да се научат как да работят в екип
Продължителност	15 минути
Материали/ Пространство	Един килим в центъра на стаята
Брой на участниците	всички
Описание	<p>Поставете килима в центъра на стаята, поканете всички да застанат върху килима.</p> <p>Задача: Те трябва да обърнат килима. Правила: На никого не е позволено да докосва пода или да използва помощни материали.</p> <p>Цел: Да се развие умението да се използва групата като ресурс и груповата динамика като сила</p>
Методологически съвет	
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер:	7
Име на упражнението	Да бъдеш майка
Специфични цели	Разсъждаване над стереотипите, образа и ролята на майката в нашето общество; Да бъдеш наясно със собствените си желания и в по-късен етап да си в състояние да ги осъзнаеш

Продължителност	60 минути
Материали/ Пространство	Флипчарт шаблон
Брой на участниците	Всички се разделят на групи от по четирима участници
Описание	<p>Помолете участниците да помислят на тема каква е добрата майка и нека напишат своите отговори върху карти, след което ги накарайте да ги представят на дъската и да сложат сходните карти заедно.</p> <p>След това разделете участниците на групи от по четирима и им дайте задачата да обсъждат в групите кои от дадените твърдения върху картите отговарят на стереотипи, какви са очакванията на нашето общество и какво те смятат че е наистина важно за детето и защо.</p> <p>Съберете тези мнения на дъската отново. След това ги попитайте кои биха избрали лично, ако имат ограничен избор от 3, кои в крайна сметка се утвърждават като най-важни.</p>
Методологически съвет	<p>Изяснете изразите, стереотипите и очакванията на нашето общество, така че всеки да е наясно с тях.</p> <p>Представяне на картите: 15 мин.</p> <p>Обсъждане на малки групи: 25 мин.</p> <p>Представяне на откритията на групата (само мненията важни за детето): 10 мин.</p> <p>Личен подбор: 10 мин. – в тази точка трябва да се изясни, че е невъзможно всички да бъдат задоволени. Вие трябва да се концентрирате върху най-важните неща.</p>
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер:	8
Име на упражнението	Предизвикателства & Възможности като млада майка
Специфични цели	Да бъдат наясно със ситуацията като млади майки и да се учат една от друга за това как да се справят с тази ситуация
Продължителност	60 минути
Материали/ Пространство	Място за работата на трите подгрупи, хартия за флипчарт и маркери
Брой на участниците	Всички – разделете ги в три подгрупи,
Описание	Всяка подгрупа трябва да разсъждава над въпросите

	<p>-какви са предизвикателствата в това да бъдеш млада майка,</p> <p>-какви биха могли да бъдат възможните предизвикателства по време на проекта BYMBE и</p> <p>-какво би помогнало да се превъзмогнат тези предизвикателства.</p> <p>Те трябва да използват флипчарт за презентацията</p>
Методологически съвет	<p>Моля да представите въпросите върху флипчарт или върху дъска, така че структурата да е ясна на всички.</p> <p>Инструкции: 5 мин.</p> <p>Упражнение: 40 мин.</p> <p>Всяка подгрупа има около 5 мин. да представи своите отговори/резултати пред голямата група</p>
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	9
Име на упражнението	BYMBE Групово мото
Специфични цели	Чрез създаване на мото на групата участниците имат какво да запомнят и какво да ги поддържа по време на проекта
Продължителност	35 минути
Материали/ Пространство	Карти
Брой на участниците	всички
Описание	<p>Всяка жена получава карта, на която да напише име, слоган, символ...нещо, което смята че пасва най-добре на проекта и групата.</p> <p>Група от трима-четирима: Дискусия и избор на една карта. Всяка група излъчва говорител, който я представя във финалния кръг.</p> <p>Говорителите на групите (трябва да бъдат трима или четирима, в зависимост от броя на групите) имат дуел, основан на принципа на изключването, на който трябва да бъде решено мотото на цялата група във финалния кръг.</p>
Методологически съвет	<p>1. Индивидуален подбор: 10 мин.</p> <p>2. Малки групи: 15 мин.</p> <p>3. Финален кръг: 15 мин.</p> <p>4. Повторна проверка: 5 мин.</p>
Вариации	Може също така да се позволи на всеки участник да избере символ, който е подходящ за групата, и след това да се преговаря кой е пасващ

	за всички.
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	10
Име на упражнението	Моят символ в края на деня
Специфични цели	Разсъждаване над деня и ефекта му върху участника
Продължителност	20 минути
Материали/ Пространство	Символи
Брой на участниците	всички
Описание	<p>Символите се оставят отново в средата на пода и участниците се оставят да изберат символ, който представя тях и тяхното състояние на ума сега, в края на деня.</p> <p>Презентация на групата:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. защо избират този символ 2. какво се е променило по време на деня в сравнение с първия им символ 3. как им се е сторил денят 4. какво ще вземат за въкъщи <p>Като спомен от деня участниците могат да вземат символа си въкъщи и да го донесат на следващата сесия.</p>
Методологически съвет	Осигурете достатъчно вдъхновяващи символи ;-)
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	11
Име на упражнението	BYMBE Проверка
Специфични цели	<p>Извикване на спомени от последния ден и съобщаване какво се е случило между дните на обучение, какво се очаква от днешния ден.</p> <p>Треньорът представя програмата за деня.</p>

Продължителност	20 минути
Материали/ пространство	Участниците донасят символите си от последния ден; удобна стая/пространство; никакви маси Флипчарт с програмата за деня
Брой на участниците	всички
Описание	Всяка от участничките представя символа, който е избрала през последния обучителен ден, и повтаря причината. След това казва как се чувства през днешния ден и разказва какво, свързано с проекта BYMVE, се е случило между дните на обучение Тренъорът представя програмата за работа през деня
Методологически съвет	
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	12
Име на упражнението	Въведение в методологията на SymfoS
Специфични цели	Участниците ще получат кратък преглед на работата със символи
Продължителност	30 минути
Материали/ пространство	Материали за представяне на SymfoS, флипчартове или листове с работните стъпки на интервенциите
Брой на участниците	всички
Описание	<p>Представяне на методологията как работи, нашия опит и защо работим с този метод в този проект. По-специално системата за подкрепа от пиъри ще даде възможност на участниците като група и ще осигури подкрепа в рамките на групата, която ще им помогне да се справят с целния проект. Методологията SymfoS помага също много като инструмент, който усилва самоотговорността, мотивацията и активността на клиента.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ролите на участниците и техните задачи - как работи подкрепата от пиъри - правила за участниците относно уважението и комуникацията <p>два различни сценария, които използваме за професионалната ориентация за BYMVE</p>
Методологически	

съвет	
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	13
Име на упражнението	Компетентност "Пътна карта" или "Базово изясняване"
Специфични цели	Ориентационна интервенция за един участник с подкрепа от първи За да намери своята професионална цел – сключване на споразумения за следващите стъпки, за да се съобщат усилията на съветника или да се състоят индивидуалните сесии с консултантата
Продължителност	45 минути
Материали/ пространство	Материали за интервенции, възглавници, удобно място на пода
Брой на участниците	Всички – нека групата се раздели на две както желае и да се правят подобни сесии с всяка по-малка група
Описание	Една млада майка ще участва като клиент – обучаващият ще провежда консултацията (уверете се, че обучаващият има опит в консултирането и че е обучен по метода SymfoS), а три млади майки ще участват като наблюдатели. Докато клиентката подготвя своя сценарий, обучаващият ще провери с наблюдателките техните задачи.
Методологически съвет	Вижте в теоритичната част на наръчника обяснението на методологията. Насърчавайте участниците да правят снимки на интервенциите си, за да ги помнят при предстоящите действия. Дори да записват важните неща след интервенцията.
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	14
Име на упражнението	Зип Зап (Zip Zap)
Специфични цели	Загрявка след обедната почивка – насърчаване на концентрацията
Продължителност	15 минути
Материали/ пространство	Достатъчно място да се седи в кръг

Брой на участниците	всички
Описание	Участниците изпращат знаци в кръга един на друг, като хващат ръцете си и показват в определена посока. „Зип“ е за наляво. „Зап“ е за надясно. С „Поп“ ("Pop") може да пресечете кръга от другата страна (важно е да гледате човека, когото имате предвид!). Не бива да смесвате знаците, в противен случай отпадате. И трябва да запомните кой е отпаднал, за да не се обръщате към него. Ако вдигнете ръце, казвайки „поинг“ ("poing"), може да откажете да приемете „Поп“ и човекът трябва да го оттегли и да го насочи към другого.
Методологически съвет	Първо опитайте лесния начин със Зип Зап и след това добавете по-трудни нива.
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	15
Име на упражнението	Денят накратко
Специфични цели	Оценка на резултатите от деня, напомняне за споразуменията пред групата, уверяване във взаимната подкрепа
Продължителност	15 минути
Материали/ пространство	-
Брой на участниците	всички
Описание	Всеки е помолен да даде обратна връзка за деня с четири думи и за подкрепата в групата в рамките на едно изречение.
Методологически съвет	
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	16
Име на упражнението	BYMVE дневник на обучението
Специфични цели	Проследяване на резултатите от деня, напомняне за споразуменията пред групата, уверяване във взаимната подкрепа

Продължителност	15 минути
Материали/ пространство	BYMVE дневник на обучението
Брой на участниците	всички
Описание	Представете дневника на обучението BYMVE и помолете участниците да запишат споразуменията от втория обучителен ден в него. Всички си спомнят? Направете кратка проверка и обясните как ще работите над споразуменията в този ден.
Методологически съвет	-
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	17
Име на упражнението	Туристически поход
Специфични цели	Ресурсите да станат видими още веднъж след втория ден
Продължителност	45 минути
Материали/ пространство	Символи и малки чанти за всеки участник
Брой на участниците	всички
Описание	<p>Сложете символите в средата на пода. Всеки участник получава малка чанта, в която е помолен да сложи пет символа. Символите трябва да представлят собствени ресурси, подкрепа, която помага при справянето с предстоящите предизвикателства през следващите месеци.</p> <p>Помощни въпроси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кой е до теб в момента? 2. Кой ти помагаше преди това? На кого можеш да се обадиш по всяко време, ако се нуждаеш от някого? 3. Какво ти е помогало в трудни времена? 4. Според теб какви качества или какво държание са ти помогнали най-добре да се справиш с предизвикателства? <p>Всички трябва да получат възможност да обяснят своите символи и да разкажат своята история. Насърчавайте участниците да направят снимка на своята система за подкрепа.</p>
Методологически	Дайте на хората достатъчно време да обмислят и да изберат символите си.

съвет	
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	18
Име на упражнението	Планиране на пътна карта
Специфични цели	Проследяване на резултатите от деня, напомняне за споразуменията пред групата, уверяване във взаимната подкрепа, подготовка на стъпките към индивидуалните сесии
Продължителност	30 минути
Материали/ пространство	Символи, пътни карти; възглавници; удобно място на пода
Брой на участниците	Всички – връщане към двете групи от втория обучителен ден
Описание	<p>Докато Пътната карта за ресурси разглежда миналото, планирането на пътна карта се насочва към бъдещето и помага да се изяснят следващите стъпки, за да се организира седмична, месечна или годишна структура.</p> <p>Подробно описание ще намерите в теоритичната част на този наръчник.</p> <p>Интервенциите трябва да се провеждат съгласно нуждите на всеки участник.</p>
Методологически съвет	Уверете се, че сте ангажирали останалите членове на групата като наблюдатели или подкрепа от пиъри
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	19
Име на упражнението	Игра на ледени късове
Специфични цели	Насърчаване на груповата подкрепа
Продължителност	15 минути
Материали/ пространство	Въжета от ледените късове

Брой на участниците	всички
Описание	В началото има ледени късове за всеки участник, които са с различно отстояние от безопасното място. Ако има достатъчно дълго въже, може да има дори двама или трима на един леден къс. Но ледовете се топят, така че всеки трябва да достигне безопасното място от едната страна на стаята без да пада от ледените късове или да докосва земята. Ако някой докосне земята, то той е паднал в морето и отпада. Леден къс без участник потъва и не може да бъде използван отново (Обучителят трябва да го отстрани). Целта е всеки да достигне безопасно място. Участниците получават три възможности.
Методологически съвет	Уловката е, че участниците не могат да постигнат целта без да си помагат един на друг. Изяснете го при разсъжденията след играта, че това също помага в проекта BYMVE.
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	-

Номер	20
Име на упражнението	BYMVE На добър час
Специфични цели	Създаване на силна обща снимка за сбогом, която да пази спомена
Продължителност	15 минути
Материали/ пространство	Помолете участниците още в края на тренировъчния ден да донесат природни материали следващия път. Няма значение дали камъни, листа, цветя, всичко, което смятат, че би било хубаво.
Брой на участниците	всички
Описание	Сложете рамка в средата на стаята и помолете участниците да създават обща картина с всичките си материали.
Методологически съвет	
Вариации	-
Специфични за държавата адаптации	

4. Сесии за индивидуална консултация

След трите групови обучителни сесии са предвидени три индивидуални сесии за консултиране. Тези сесии имат за цел да планират следващите стъпки, които младата майка трябва да следва, както и подкрепата на съветника за тези задачи:

- информиране за различните възможности за образование в областта, от която се интересува младата майка
  - специфичната област трябва да е ясна след интервенцията на SymfoS
  - тук трябва да се изясни с младата майка следващото начало на образованието, графика, продължителността и всички тези практически неща
- подкрепа в избора на подходящо образование в областта, избрана от майката, ако има повече възможности
- информация за условията по отношение на избраното образование
  - график
  - перспектива
  - други
- подпомагане при вписването в образованието
- проверка на разходите
  - ако има такива по обучението
  - и ако има, информация за възможна финансова подкрепа
- подпомагане при изискване на финансова подкрепа за образование (ако има)
- помощ за намиране на подходящи детски грижи (при необходимост)
- подпомагане при вписването за детски грижи
- подпомагане при изискване на финансова подкрепа (ако има) за детските грижи

Основна информация за съветника относно специфичната за страната информация може да бъде намерена в наръчника на IO1, Доклада за национално образование и услуги за подкрепа на младите майки.